

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

- BURIMET ZYRTARE:

Websiti zyrtar i Katekizmit të Kishës Katolike: Vatican.va

Websiti zyrtar i Urdhrit Domenikan www.amici.domenicani.it;

RUBRICA: UN SACERDOTE RISPONDE; në të cilin besimtarët i bëjnë pyetje të shumëllojshme priftit domenikan, profesor teologjie, tomisti Atë Angelo Bellon;

Websiti zyrtar i priftit italian Don Leonardo Maria Pompei, prift i Kishës Katolike Romane: *In Voluntate Dei*

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

Sakramentet e hyrjes
në jetën e krishterë

Pagëzimi

Krezmimi

Eukaristia

Sakramentet e
shërimit

Rrëfimi

Vajimi

Sakramentet në
shërbim të bashkësisë
e të misionit të
besimtarëve

Martesa

**Urdhri i
Shenjtë**

SAKRAMENTI I RRËFIMIT

ÇFARË ËSHTË RRËFIMI?

Sakramenti i kthimit (i konversionit) quhet kthim sepse jo thjesht simbolizon, por konkretisht dhe realisht REALIZON kthimin tek Hyji Atë, që na pret duarhapur e mezi pret që të afrohemi tek Ai nëpërmjet këtij sakramenti kaq të rëndësishëm.

ÇFARË ËSHTË RRËFIMI?

- **Sakramenti i Rrëfimit**, sepse rrëfimi i mëkateve është një nga elementet themelore për vlefshmërinë e këtij Sakramenti.
- Në Rrëfim ne rrëfejme, shpallim edhe Mëshirën e pafund të Hyjit, i cili, edhe pse jemi në vazhdojmë të mëkatojmë e të largohemi prej Tij, na vjen prapa duke na kërkuar si një i dashuruar i çmendur, derisa na gjen dhe na merr në krahë, për të na liruar me Mëshirën e tij.

"Lavdi Ty, o Burimi i Mëshirës. Unë bëhesha gjithnjë e më i mjerë, e Ti gjithnjë e më afër meje. Tashmë, tashmë ishte afuar dora jote, që do të më hiqte e nxirrte nga balta, dhe unë e injoroja» (Shën Agustini, Rrëfimet)

ÇFARË ËSHTË RRËFIMI?

Sakramenti i pendesës, sepse nëpërmjet rrëfimit ne si të krishterë katolikë mund të fillojmë e të bëjmë një rrugë të vërtetë kthimi, rrugë të vërtetë pendese të mëkateve dhe dëmit që vjen nga ato.

ÇFARË ËSHTË RRËFIMI?

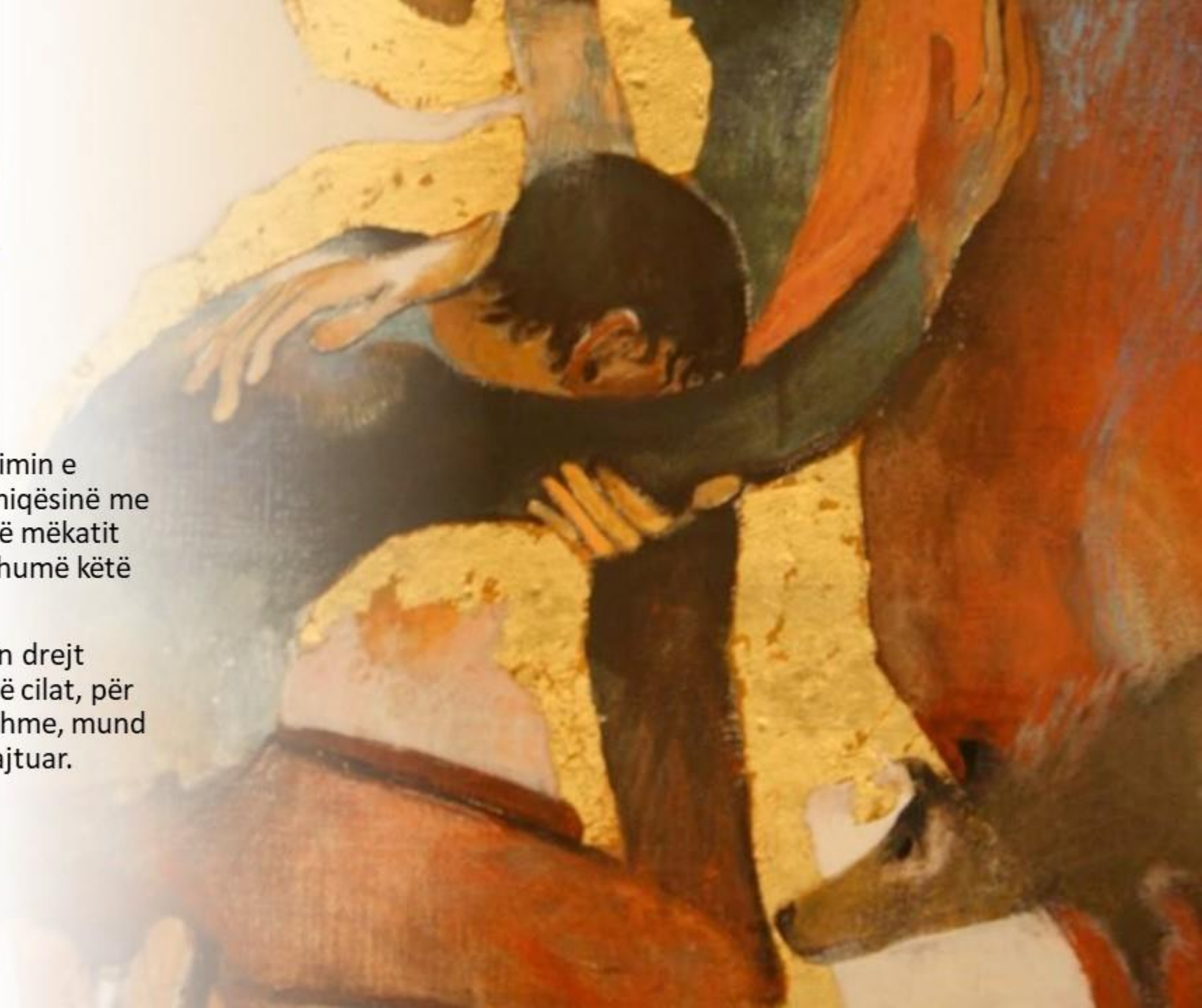
- **Sakramenti i faljes**, sepse nëpërmjet faljes sakramentale, Zoti na i fal me të vërtetë mëkatet tona, duke na dhuruar kështu paqen e zemrës.
- Pasi ta kemi rrëfyer një mëkat dhe na është dhënë falja sakramentale, me të vërtetë dhe jo sa për të thënë, ai mëkat na është falur nga vetë Zoti.
- Përbiles, diçka që e vret Zotin, Jezusin, më shumë nga të gjitha është pikërisht fakti se ne mendojmë se Ai, pasi të jemi penduar sinqerisht e pasi të jemi rrëfyer, në fund të fundit nuk na i ka falur mëkatet me të vërtetë.

ÇFARË ËSHTË RRËFIMI?

Sakramenti i pajtimit, sepse realizon pajtimin e vërtetë me Zotin, na bën që të rifitojmë miqësinë me Zotin të cilin e kishim humbur për shkak të mëkatit (të rëndë) dhe ta shtrëngojmë edhe më shumë këtë miqësi.

Ky pajtim me Zotin, pastaj, na hap zemrën drejt pajtimit edhe me vëllezërit e motrat me të cilat, për shkak të mëkateve dhe situatave të ndryshme, mund të jemi në armiqësi/mund të jemi të papajtuar.

ÇFARË REALIZOHET NË KËTË SAKRAMENT?

Ky sakrament përbëhet nga dy elemente esenciale: nga njëra anë aktet e njeriut, pra të atij që rrëfehët, që kthehet tek Hyji pra pendohet, rrëfehët e bën pendesën që i jep rrëfyesi, e nga ana tjetër kemi aktet e Zotit, nëpërmjet ndërhyrjes së Kishës, e cila nëpërmjet ministrit të saj, pra priftit, jep faljen e mëkateve në emër të Jezu Krishtit dhe ka në dorë të përcaktojë edhe pendesën.

Një spartan pyeti një prift që donte ta rrëfente: “Kujt duhet t’i rrëfej mëkatet e mia, Zotit apo njerëzve?”. “Zotit”, ju përgjigj prifti. “Atëhere, tërhiq, njeri”.

(Plutarku)

PSE RRËFIMI
BËHET TEK
PRIFTI DHE
JO DIREKT
ME ZOTIN?

Sakramenti i Rrëfimit është themeluar nga vetë Jezu Krishti

- E gjejmë në ungjillin sipas Gjonit, kapitulli 20, më specifikisht vargjet 22 e 23:

*"Pastaj në mbrëmje të po asaj dite, dita e parë e javës, ndërsa dyert e vendit ku qenë mbledhur dishepujt ishin të mbyllura nga frika e Judenjve, erdhi Jezusi dhe u prezantua në mes tyre dhe u tha atyre: "Paqja me ju!" Dhe, si i tha këto, u tregoi atyre duart e veta dhe brinjën. Dishepujt pra, kur e panë Zotin, u gëzuan. Pastaj Jezusi u tha atyre përsëri: "Paqja me ju! Sikurse më ka dërguar mua Ati, ashtu unë po ju dërgoj ju." Dhe, si tha këto fjalë, hukati mbi ta dhe tha: **"Merrni Shpirtin e Shenjtë! Atyre që jua falni mëkatet, u falen, e atyre që nuk jua falni, nuk u falen."** (Gjoni 20, 19-23)*

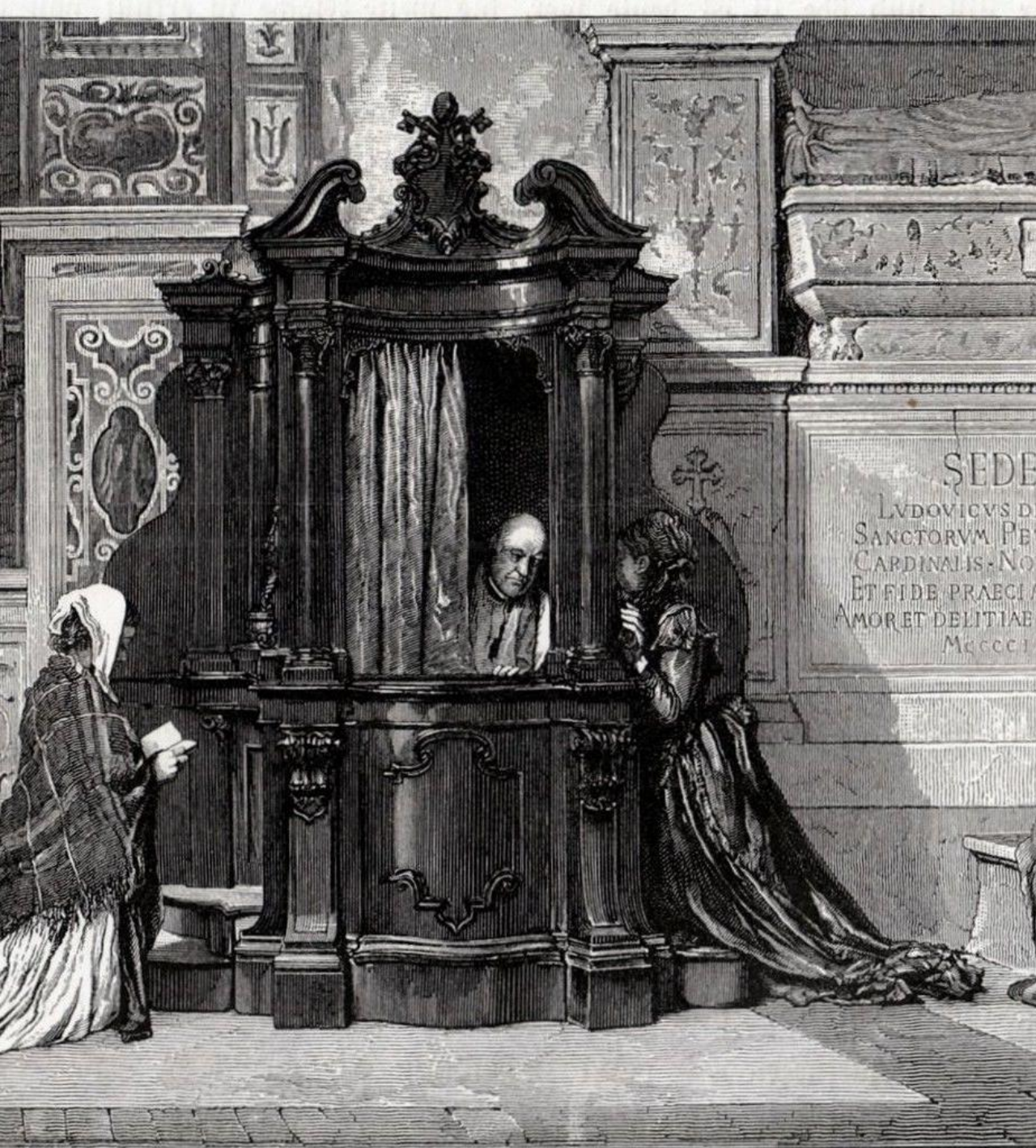
- Normalisht deduktojmë që apostujt nuk mund t'jua falnin mëkatet njerëzve (ose të mos jua falnin nëse nuk do të përmbusheshin kriteret që do të shikojmë) nqs nuk e dinin për çfarë mëkatesh bëhej fjalë, pra nqs ata vetë nuk do t'ja rrëfenin. Pra, kjo fjali përmban në vetvete edhe urdhrin për t'i rrëfyer mëkatet, që pastaj apostujt duke i ditur e duke i dëgjuar, t'i falin.
- Jezusi këtë fuqi të faljes së mëkateve, nuk jua ka dhënë gjithkujt, por jua ka dhënë Apostujve të tij, siç e lexuam në Ungjillin e Gjonit më sipër. Kjo do të thotë që falë vazhdimësisë apostulike, edhe Ipeshkvit e Kishës e kanë këtë fuqi.
- "Nqs dikush thotë që rrëfimi sakramental nuk është themeluar ose nuk është i nevojshëm për shpëtimin prej të drejtës hyjnore; ose që mënyra e të rrëfyerit në sekret vetëm me priftin, që Kisha katolike ka zbatuar gjithnjë e zbaton, është kundër themelimit dhe urdhrin të Krishtit dhe është një shpikje njerëzore, le të jetë anatema (i shkishëruar)"

Si i falin priftërinjtë mëkatet?

- Priftërinjtë nuk i falin mëkatet, por është vetëm Zoti që ka fuqinë të falë mëkatet nëpërmjet tyre, sepse vetë Jezusi u ka urdhëruar ta bëjnë këtë gjë.
- **Prifti është në dijeni të mëkateve gjatë rrëfimit, jo si njeri por si Zot.** (Shën Toma i Akuinit në *Somma Teologica*, Suppl 11, 1 ad 2). Nëse ai në rastet e tjera mund të marrë njohuri si njeri i thjeshtë, këtu merr njohuri duke u identifikuar me Krishtin Zot, pra **vepron in PERSONA CHRISTI (në Personin e Krishtit)**.
- Këtë e thotë edhe vetë Shën Pali apostull (pra duke qenë apostull, ishte prift, kishte të drejtë të rrëfente); kështu që gjejmë një themel tjetër në Fjalën e Zotit, në Bibël:
  - *"Pra, nëse ndokush është në Krishtin, është krijesë e re: e vjetra u zhduk, dhe, ja, u bë e reja! Të gjitha e kanë burimin në Hyjin, i cili na pajtoi me vetvete me anë të Krishtit dhe neve na e besoi shërbesën e pajtimit. Sepse Hyji nëpër Krishtin e pajtoi botën me vetvete, duke mos ua numëruar njerëzve fajet e tyre e duke na e besuar neve fjalën e pajtimit. Jemi, pra, përfaqësuesit e Krishtit! Hyji ju qorton përmes nesh! Ju përbejmë në emër të Krishtit: Pajtohuni me Hyjin! Atë që kurrë nuk bëri mëkat, Hyji për ne e bëri mëkat, në mënyrë që në Të ne të bëhemi drejtësi e Hyjit". (Letra e dytë drejtuar Korintasve 5, 17-21)*

Rrëfimi është bërë përherë, në çdo kohë, edhe në vitet e para të themelimit të Kishës e të ekzistencës së krishterëve katolikë

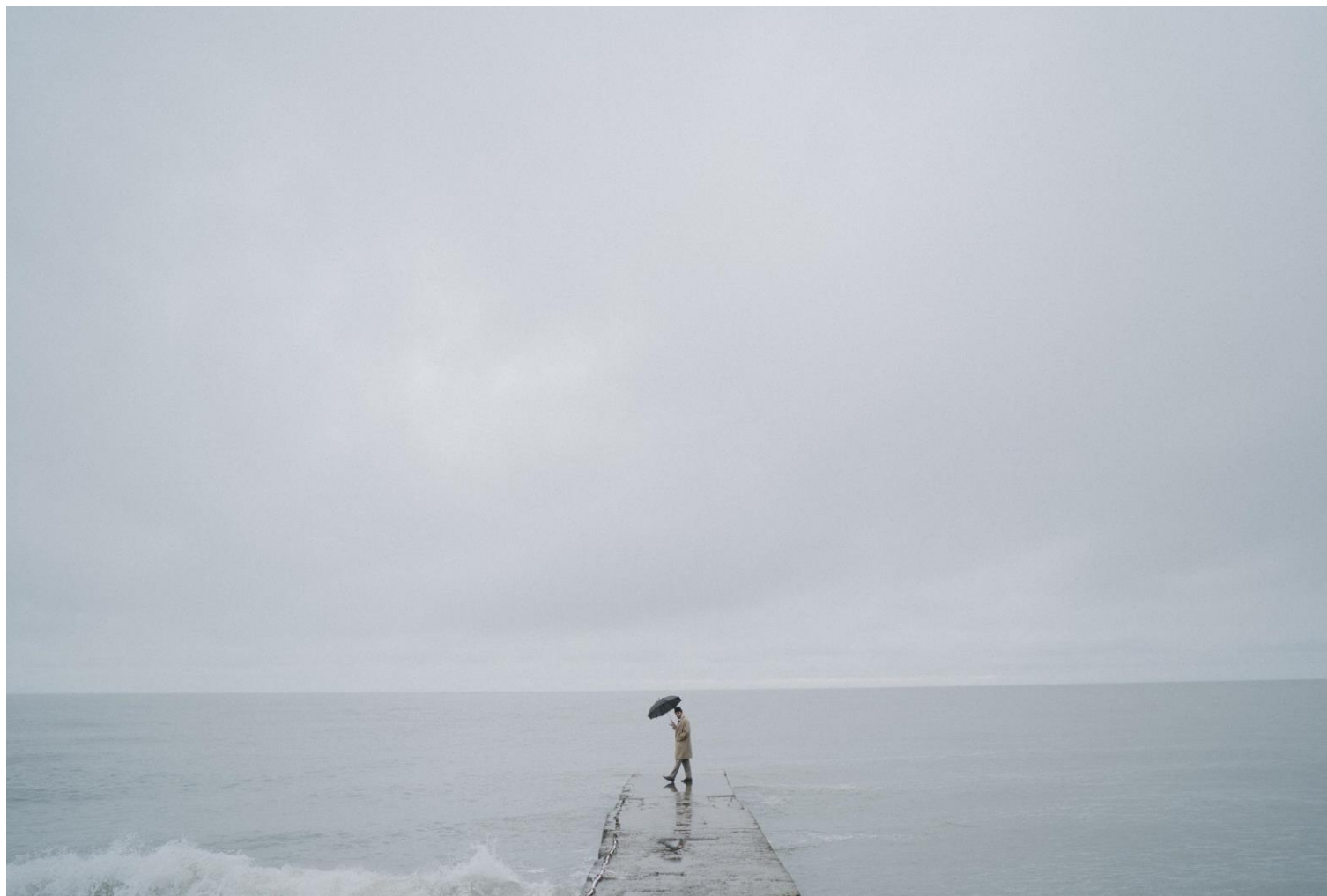
- Rrëfimi përpara bëhej një herë në jetë, si një mundësi shpëtimi për ata që bënë mëkat të rëndë pas Pagëzimit.
- Pastaj, rreth shekullit të 6-të pas Krishtit, filloi të përhapej mënyra më e shpeshtë e të rrëfyerit, që është ajo që kemi edhe ne sot, e që vinte nga ambjenti monastik, pra i murgjve irlandezë që zbritën në Francë për të përhapur Ungjillin (në kohën e mbretit Clodoveo, mbret i Frankëve).
- Pra, ky nuk është një rithemelim i sakramentit të rrëfimit, pasi këtë sakrament e thamë e ka themeluar vetë Jezu Krishti, por është një mënyrë e re e kryerjes së këtij Sakramenti.

Gjithsesi ka një gjysmë të vërtetë në fjalinë: rrëfhem para Zotit vetë...

- Jo në kuptimin e mirëfilltë të rrëfimit, pra duke shmangur rrëfimin tek prifti! Absolutisht jo!
- Por në kuptimin që kur një njeri shkon të bëjë rrëfimin tek prifti duhet që në zemrën e tij t'i ketë kuptuar mëkatet e veta, të jetë ndërgjegjësuar për ta, të jetë penduar së pari e mbi të gjitha brenda zemrës së tij dhe kështu t'i rrëfejë e t'i kërkojë falje Zotit e nëq është e nevojshme, dikujt apo shumë vetave që mund të ketë lënduar.
- Ky pendim i brendshëm, sikur do të shohim, është gjithnjë i nevojshëm e i domosdoshëm në Sakramentin e rrëfimit, dhe kështu njeriu mund të afrohet me Hyjin, pra ky pendim së bashku me rrëfimin risjell në zemrën e njeriut të penduar e të rrëfyer, Hirin Shenjtërues të Hyjit, pra miqësinë me Hyjin.

CILAT JANË
ELEMENTET
KRYESORE TË
SAKRAMENTIT
TË RRËFIMIT?

PENDIMI

Pendimi duhet të jetë i vërtetë, efikas dhe sidomos I Sinqertë, jo të bëjmë gjasme se po rrëfemi e pastaj në fakt në zemër kemi bindjen që sapo të dalim nga dera e kishës ta bëjmë prapë atë që po rrëfejme pa problem, sepse nqs është kështu, dhe jo për shkak të dobësisë sonë (dmth ne jemi me të vërtetë të penduar për aq sa mundemi, por kemi frikë që ka shumë mundësi që do biem sërish në të njëjtën grackë për shkak të dobësisë sonë, kjo është gjë tjetër), duke mos pasur në rrëfimin e bërë pendim të sinqertë, bëhet një përdhosje e Sakramentit; përdhosja e sakramenteve quhet sakrilegj, e sakrilegji është mëkat i rëndë.

Pendimi mund të jetë dy llojesh: perfekt dhe jo perfekt.

PENDIMI PERFEKT

- ***Pendimi perfekt:*** kur pendohemi për mëkatet që kemi bërë pasi e kuptojmë se sa shumë e duam Hyjin dhe sa shumë na do Hyji dhe për këtë arsye na vret në ndërgjegje e pendohemi thellë. Ky lloj pendimi për mëkatet, që është ai më perfekt, shfajëson nga fajet jo të rënda dhe na bën që të na falen mëkatet e rënda.
- Por në të njëjtën kohë, kjo lloj pendesë duhet të përmbajë në vetveten të paktën qëllimin, që sa më shpejt të jetë e mundur, të rrëfihen mëkati/mëkatet -them të paktën qëllimin sepse ka situata të cilat nuk të lejojnë të rrëfesh ose të paktën jo menjëherë.
- Me pak fjalë, pendimi perfekt është ai pendim që përshkruhet në lutjen **“Puna e pendimit”**.

*"Porsi kanga e zogut t'verës,
qi vallzon n'blerim të prillit;
porsi i ambli flladi i erës,
qi lmon gjit e drandofillit;
porsi vala e bregut t'detit,
porsi gjâma e rrfës zhqjetare,
porsi ushtima e nji tërmetit,
ngjashtu â' gjuha e jonë shqyptarë" ...*

(Gjuha Shqype, Gjergj Fishta)

PENDIMI PERFEKT

Puna e Pendimit nuk është si një poezi e Gjergj Fishtës, pra nuk duhet të mësohet si e tillë, por duhet së pari të jetohet, të përjetohet, të besohet, të kuptohet e të përvetësohet. Ça na thotë lutja «**Puna e Pendimit**»? Le ta lexojmë së bashku:

O Zoti im, po më vjen keq me gjithë zemër për të gjitha mëkatet që i kam bërë. Se kam bjerrë parrizin dhe kam merituar ferrin. Por më fort se të kam fyer Ty, o E mira e pambaruar, që kaq fort më ke dashur. Mëshirë, o Zot! Më fal, o Zot! Po të jap fjalën, me ndihmën tënde, që mos të të fyej më kurrë. Amen!

PENDIMI JO PERFECT

- ***Pendimi jo perfekt:*** kur pendohemi për mëkatet e bëra pasi e ndjejmë e kuptojmë më në fund në ndërgjegje se sa dëm ka bërë mëkati i bërë, se sa i shëmtuar ka qenë dhe sa keq i ka sjellë vetes sonë apo të tjerëve dhe sepse kemi frikë të brendshme nga një gjykim i Zotit, ose nga ferri.
- Janë arsye të drejta, të vërteta, të mira, por jo perfekte dhe sidomos jo aq të rëndësishme siç është arsyeja që shkaktonte pendimin perfekt.

PSE KY DALLIM?

PENDIMI PERFEKT

- E rikthen brenda zemrës së njeriut hirin shenjtëruës të Zotit (njeriu **DUHET** të ketë qëllimin e brendshëm që të rrëfehët sa më parë të jetë e mundur). Rrëfimi pra duhet bërë sa më parë të jetë e mundur. Edhe pse pendimi perfekt e rikthen në zemrën e njeriut hirin e Zotit, nuk mund të merret Kungimi pa bërë Rrëfimin.
- **Po pse të rrëfehemi, nëq vetë pendimi perfekt na jep hirin e Zotit, pra atë për të cilin kemi nevojë që të shpëtojmë? Sepse njeriu që pendohet në mënyrë perfekte gjithsesi duhet të ketë qëllimin që të bëjë rrëfimin sa më parë, e ky qëllim duhet të jetë real dhe duhet të përmbushet.**

Ky dallim na bën të kuptojmë se sa i rëndësishëm është rrëfimi për faljen e mëkateve, në të dyja rastet dhe na tregon që thelbi i mëkatit dhe thelbi i rrëfimit është që mëkati, para se të na bëjë keq ne ose tjetrit, ofendon mbi të gjitha Zotin, Krijuesin tonë dhe që dashuria për Zotin është ideali jonë, objektivi jonë dhe jo frika ndaj gjykimit të Zotit ose ndaj ferrit.

Mund të ketë disa raste, në të cilat njeriu nuk ka mundësi të rrëfehët jo sepse nuk do, por sepse nuk varet nga vullneti i tij. Atëherë është mirë të dimë që Zoti e ka themeluar vetë Sakramentin e Rrëfimit, por nuk është i lidhur me të: pra në raste që nuk varen nga vullneti ynë për të mos u rrëfyer, Ai përdor ata rrugë që Kisha i quan «rrugë të jashtëzakonshme» për të rikthyer shpirtin në hirin shenjtëruës.

PENDIMI JO PERFEKT

- E përgatit shpirtin për rrëfimin, por nuk e rikthen në hirin shenjtëruës të Zotit, që është thelbësor për shpëtimin e shpirtit dhe për të hyrë në Parajsë e për të qenë në një miqësi të thellë me Zotin. Në këtë rast, vetëm pasi të rrëfehemi, mund të rikthehemi në hirin e Zotit.

RRËFIMI I MËKATEVE

- Është element themelor dhe shumë i rëndësishëm këtij sakramenti, pa të cilën sakramenti do të ishte i pavlefshëm.
- Duhet të kemi kujdes që të mos e shndërrojmë rrëfimin në një sedutë psikologjike: sikur të shkojmë tek psikologu dhe t'i hapim problemet tona. Janë dy gjëra të ndryshme, që kane objektive finale të ndryshme! Psikologu merret me anën psikologjike, studion e ndihmon psiken e njeriut, kurse rrëfimi ka si objektiv rrëfimin e mëkateve dhe purifikimin e shpirtit nëpërmjet faljes që merr nga Zoti për ndërmjetësi të priftit.

FALJA SAKRAMENTALE

Falja Sakramentale, së bashku me pendimin dhe me rrëfimin e mëkateve, janë elemente *ad validitatem* të Sakramentit të Rrëfimit, çka do të thotë që pa këto tre elemente, Sakramenti i Rrëfimit nuk është i vlefshëm. Falja sakramentale I përket normalisht priftit.

PENDESA

- Pas rrëfimit të mëkateve në mënyrë të drejtë e të plotë, dhe pas marrjes së faljes sakramentale, prifti na jep pendesën.
- Pendesa nuk është një element *ad validitatem*, pra pa të cilin Sakramenti i Rrëfimit nuk do të ishte i vlefshëm, por *ad integritatem*, pra që integron Sakramentin e Rrëfimit. Kjo do të thotë që nqs ne rrëfemi por prifti nuk na jap pendesën, rrëfimi ynë është i vlefshëm, por është i gjymtuar, sepse i mungon pjesa integruese, por jo pa rëndësi.
- Po nqs Zoti na ka falur mëkatet, pse të bëjmë pendesën? E vërtetë që na ka falur, por mëkati si realitet tejet i trishtë dhe shkatërrimtar, kur është bërë, nuk mund të kthehet mbrapsht dhe pasojat e tij nuk mund të ndalen, si ato shpirtërore që shpesh nuk i shikojmë por janë të pranishme, si ato materiale dmth ato që mund të shikohen.
- Pendesa nuk është aspak diçka për t'u banalizuar për efektet katastrofike të vërteta të mëkatit mbi veten tonë, mbi ata që na rrethojnë e mbi të mbarë njerëzimin e krijimin.
- Pendesa na bashkon me pendesën ekstreme dhe tejet të dhimbshme që ka bërë Jezu Krishti në kryq për ne, pikërisht për ata mëkate për të cilat jemi rrëfyer, që Ai vetë ka falur dhe për të cilat po bëjmë pendesën: pra i bashkohemi atij në këtë vepër shlyese dhe liruese.
- Po ashtu, pas rrëfimit, edhe pse mund të jemi singërisht të penduar, natyra jonë është e tillë që ngelen disa tendenca të këqija pas mëkatit që kemi bërë, kështu që pendesa na ndihmon për të eliminuar këto tendenca të këqija që na ngelen e për t'u purifikuar gjithnjë e më shumë.

CILAT MËKATE DUHET TË RRËFEHEN?

Mëkatet që janë të detyrueshme të rrëfehen janë mëkatet e rënda.

Mëkatet e rënda duhet të rrëfehen sipas llojit dhe numrit të mëkateve. Është e këshillueshme dhe shpeshherë e detyrueshme të rrëfehen edhe rrethanat e mëkatit:

- *Sipas llojit:* Psh. nqs themi në rrëfim thjesht: kam kryer akte të papastra kemi thënë pak gjë, se ka dallim psh. Midis të kryerit të një marrëdhënie seksuale jashtëmartesore midis heteroseksualëve dhe midis atyre homoseksualë. Ky i fundit është mëkat më i rëndë;
- *Sipas numrit:* Psh. Një gjë është të na shpëtojë një herë një sharje ndaj Zotit në mes të një situatë që na tërbon e një tjetër është ta kesh marrë si zakon. Janë të dyja mëkate të rënda por ka ndryshim midis tyre.
- *Rrethanat e mëkatit* shpesh duhen thënë pasi mund të ndryshojnë rëndësinë e mëkatit: psh një gjë është që të themi një sharje ndaj Zotit në vetvete pa e dëgjuar kush, e një gjë është ta themi përpara fëmijës sonë.

CILAT MËKATE DUHET TË RRËFEHEN?

- **Nqs një njeri nuk i rrëfen të gjitha mëkatet e rënda që ka në ndërgjegje, nuk mund të marrë në asnjë mënyrë Kungimin e Shenjtë.** Nqs Kungimi i Shenjtë merret në gjendje mëkati të rëndë, bëhet sakrilegj, pra përdhosje e Korpit të Shenjtë të Krishtit, që po ashtu është mëkat i rëndë.
- Nqs nuk na kujtohen një ose disa mëkate të rënda gjatë rrëfimit dhe kështu që nuk i rrëfejme në atë moment, nqs kemi marrë Kungimin, duke qenë se nuk i kemi fshehur me qëllim ndaj priftit, duhet të jemi të qetë se nuk kemi bërë sakrilegj. Po na u kujtuan, herën tjetër që shkojmë e rrëfehemi duhet t'i rrëfejme.
- Rrëfimi i singertë fal edhe ato mëkate të cilat mund t'i kemi bërë para shumë vitesh e nuk na bie ndërmend për to, por që në zemrën tonë sigurisht, po të na kujtoheshin do të pendoheshim për to, nuk do t'i bënim më e do t'i rrëfenim sapo të ishte e mundur.
- **Nuk është e detyrueshme, por është e këshillueshme që të rrëfehen edhe mëkatet jo të rënda, po qe e mundur.**

CILAT MËKATE DUHET TË RRËFEHEN?

Nqs gjatë rrëfimit ne fshehim VULLNETARISHT një ose disa mëkate të rënda, pra nuk ja themi priftit, o sepse kemi turp t'ja themi se kushedi se ça mendon për mua, o sepse edhe duke e ditur se është mëkat i rëndë por i themi vetes se s'është e nevojshme t'ja themi priftit, o për arsye të tjera, atëhere ato mëkate nuk na janë falur dhe falja sakramentale që vjen nga prifti, edhe pse ai duke mos e ditur e shpreh formulën e faljes me qëllimin e sinqertë për të na i falur mëkatet, nuk është e vlefshme; po ashtu edhe **rrëfimi nuk është i vlefshëm** dhe është kryer sakrilegj.

SKEMË PËR TË BËRË EKZAMINIMIN E NDËRGJEGJES PËR RRËFIMIN (SKEMË PËR TË RRITUR)

URDHËRESA E PARË: NUK DO TË KESH ZOT TJETËR PËRVEÇ MEJE

Rreth jetës së lutjes: si ka qenë/si është në këto kohë jeta ime e lutjes?

A jam përpjekur të shmang shpërqëndrimet?

A jam kujdesur për formimin tim të krishterë duke marrë pjesë në katekezat

që më janë propozuar e duke dëgjuar predikimet?

A jam duke ecur drejt objektivit që Zoti i ka dhënë jetës sime: shenjtërimi im?

A e kam dashur Zotin me gjithë zemër?

Përkundrazi, a kam marrë pjesë në takime satanike?

A kam shkuar tek magjistarët/fallxhorët/shikuesit e fatit/ të kripës etj?

A u kam bërë të tjerëve të bame/magji?

A besoj në besëtytni?

*Ato që janë shkruar me të kuqe, janë mëkate në vetvete përherë të rënda. Kurse përsa i përket të tjerave, varet nga çështja (mund të jenë të rënda ose jo të rënda).

URDHËRESA E DYTË: MOS E PËRMEND KOT EMRIN E ZOTIT

A i kam bërë disa betime ose premtime Zotit që nuk i kam mbajtur?

A e kam sharë Zotin? A e kam thënë emrin e Zotit dhe të Virgjërës Mari kot?

A jam betuar në mënyrë të rremë duke përdorur emrin e Zotit?

URDHËRESA E TRETË: KUJTOHU TË SHENJTËROSH FESTAT

A kam lënë pas dore marrjen pjesë në Meshën e Shenjtë të së dielës dhe në festat e tjera të urdhëruara?

A e kam marrë Eukaristinë pa rrëfyer përpara mëkatet e rënda?

A kam fshehur mëkate të rënda gjatë Rrëfimit?

SKEMË PËR TË BËRË EKZAMINIMIN E NDËRGJEGJES PËR RRËFIMIN (SKEMË PËR TË RRITUR)

URDHËRESA E KATËRT: NDERO NËNËN E BABANË

A jam bërë shkak vuajtjeje për prindërit, për bashkëshortin/en, për familjarë të tjerë?

A i kam kryer detyrat e mia të punës?

A jam i dashur në shtëpi dhe me të tjerët? A kam kryer mangësi të mëdha kundrejt dashurisë?

A i kam falur ofendimet?

A jam hakmarrë?

A kam folur keq për të tjerët?

A kam shkaktur përçarje?

A kam dhënë kontributin tim dhe angazhimin tim në shoqëri?

A kam ndihmuar në nevojat e Kishës?

*Ato që janë shkruar me të kuqe, janë mëkate në vetvete përherë të rënda. Kurse përsa i përket të tjerave, varet nga çështja (mund të jenë të rënda ose jo të rënda).

URDHËRESA E PESTË: MOS VRIT

A kam kryer ose këshilluar dikujt abortin?

A kam vrrarë?

A kam përdorur drogë?

A jam skllav i ushqimit apo i alkolit?

URDHËRESA E GJASHTË: MOS KRYEJ AKTE TË PAPAstra

A kam kryer akte të papastra me veten ose me njerëz të tjerë?

Brenda martesës, a kam bërë kontracepsion apo a kam përdhosur në ndonjë mënyrë tjetër trupin tim ose atë të burrit/gruas tim/e?

A e kam ruajtur besnikërinë martesore apo kam kryer akte/kam patur marrëdhënie jashtëmartesore?

Përpara martesës, a kam kryer marrëdhënie seksuale jashtëmartesore apo a kam kryer akte të papastra të çfarëdo lloji me persona të tjerë të të njëjtës gjini ose të një gjinie tjetër?

SKEMË PËR TË BËRË EKZAMINIMIN E NDËRGJEGJES PËR RRËFIMIN (SKEMË PËR TË RRITUR)

URDHËRESA E SHTATË: MOS VRIT

A kam vjedhur?

A kam dëmtuar të mira që i përkasin tjetrit?

A kam ndrequr çfarë kam vjedhur ose dëmtuar?

A kam kërkuar të fitoj para në mënyrë të pandershme?

A e kam shfrytëzuar tjetrin duke mos e paguar aq sa duhet?

URDHËRESA E TETË: MOS JEP DËSHMI TË RREME

A kam gënjyer? Gënjeshtat a e kanë dëmtuar tjetrin?

A kam shpifur?

A kam shprehur dyshime ose gjykime të pamatura?

A i kam ndrequr përgojimet, shpifjet dhe gënjeshtat që e kanë dëmtuar tjetrin?

URDHËRESA E NËNTË: MOS DËSHIRO GRUAN E TJETRIT

A kam parë/përdorur pornografi?

A kam marrë pjesë në spektakle të ndyra dhe në biseda të turpshme?

A e kam ruajtur modestinë?

A i kam luftuar mendimet dhe fantazitë e papastra?

Të folurit tim a është i pastër?

A kam parë njerëz të tjerë me epsh?

URDHËRESA E DHJETË: MOS DËSHIRO GJËRAT E TË TJERËVE

A jam ziliqar ndaj të mirave të të tjerëve, duke dëshiruar që të tjerët të mos i kishin?

A jam kënaqur me fatkeqësitë e të tjerëve?

A kam organizuar mashtrime ndaj tjetrit, edhe pse pastaj mund të mos i kem realizuar?

***Ato që janë shkruar me të kuqe, janë mëkate në vetvete përherë të rënda.
Kurse përsa i përket të tjerave, varet nga çështja (mund të jenë të rënda ose jo të rënda).**

SKEMË PËR TË BËRË EKZAMINIMIN E NDËRGJEGJES PËR RRËFIMIN (SKEMË PËR TË RRITUR)

KËTYRE MËKATEVE MUND T'U SHTOSH MËKATE TË TJERA QË NUK BËJNË PJESË EKZAKTËSISHT NË SKEMËN E URDHËRESAVE:

A e kam mbajtur të premtën?

A kam agjëruar sipas ligjeve të Kishës të mërkurën e përhimë dhe të premtën e madhe?

A e kam respektuar agjërimin eukaristik?

A e kam pritur Zotin në Kungimin e Shenjtë me një përshpirtëri të duhur?

A kam qenë i pakujdesshëm në vendimet e mia?

A kam qenë mendjemadh, arrogant, mburracak, ziliqar?

A kam qenë dembel në kryerjen e detyrave të mia?

A kam patur mangësi në përvujtëri?

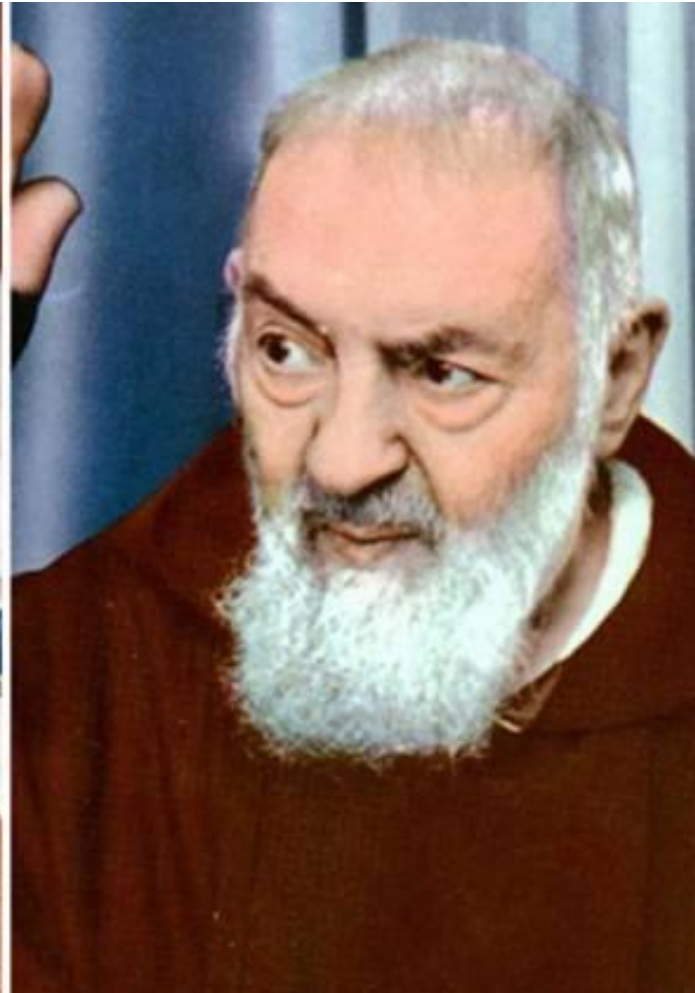
A e kam ushqyer virtytin e pendesës?

A MUND TË RRËFEJMË PËRHERË TË NJËJTIN/AT MËKAT/E ?

- Përgjigja është: varet.
- Nuk duhet të kemi aspak turp apo problem që të rrëfejme të njëjtin mëkat disa herë dhe për shumë kohë nëq jemi të penduar realisht për atë mëkat por për shkak të dobësisë sonë, me të cilën po mundohemi të punojmë, nuk ja arrijmë dot ta heqim përfundimisht. Nuk është turp, përkundrazi mund të na japë forcën për ta hequr dhe çrrënjosur një herë e përgjithmonë nga jeta jonë. Po ashtu nuk duhet të gënjejme veten siç thonë disa: jo nuk e rrëfej këtë se e di se do të bie prapë se është pika ime e dobët.
- Përkundrazi, nëq një njeri shkon e rrëfëhet përherë për të njëjtin mëkat por në fakt nuk ka ndërmend të ndryshojë situatën, jo për shkak të dobësisë por për shkak të mospendimit të tij, prifti mund t'ja japë faljen sakramentale, por ai rrëfim është i pavlefshëm dhe mëkatet mbeten të pafalura.

SA SHPESH DUHET TË RRËFEHEMI?

- **Është e detyrueshme të rrëfehemi të paktën një herë në vit, sipas rregullit të Kishës.** Jo se duhen prerë gjërat me thikë, por ky rregull na paralajmëron duke na thënë që po nuk u rrëfyem të paktën një herë në vit, shpirti jonë është në rrezik për shpëtimin dhe sidomos nuk e kemi kuptuar e përjetuar dashurinë e mëshirën e Hyjit, e cila shprehet sidomos nëpërmjet faljes së mëkateve në këtë sakrament. Ky është kuptimi i këtij rregulli.
- **Çka do të thotë konkretisht?** Që nqs nuk rrëfehemi të paktën një herë në vit bëjmë mëkat të rëndë.

POR

- Të rrëfehesh të paktën një herë në vit është me të vërtetë shumë pak për të ecur mirë në rrugën e Hyjit e për t'u pastruar siç duhet në shpirt. Atëhere:
- **Zoja Mari** në Medjugore këshillon shumë fort që të bëhet rrëfimi i shpeshtë, **të paktën një herë në muaj.**
- **Nënë Tereza** i këshillonte jo vetëm murgeshat e saj, por edhe të gjithë bijtë e bijat shpirtërore e laikët që i afroreshin për ndonjë këshillë, që të rrëfeheshin **të paktën një herë në 15 ditë.**
- **Padre Pio** u këshillonte të gjithë bijve e bijave shpirtërore, edhe shekullorëve pra, që të rrëfeheshin **një herë në 7-8 ditë.**
- Gjithsesi, sa shpesh të rrëfehemi mund ta vendosni vetë në ndërgjegje e së bashku me atin tuaj shpirtëror, sipas mundësive e sipas ecjes suaj, **por rekomandohet fort të mos shtyhet rrëfimi më tej se një herë në dy muaj.**

ME KË DUHET TË RRËFEHEMI?

- **Pasi e kemi kuptuar se e pse duhet të rrëfehemi me priftin, lind pyetja: Me cilin prift duhet të rrëfehemi?**
- 1. Duhet të kemi parasysh prioritetin: që **rrëfimi është një sakrament me institucion hyjnor** e si i tillë, sido e kushdo të jetë prifti, nqs ne respektojmë kriteret e rrëfimit, pra rrëfehemi të penduar, rrëfimi është i vlefshëm. Kjo vlen sepse ky Sakrament komunikon efektet e tij *ex opere operato*, pra pavarësisht nga prifti me të cilin rrëfehemi.
- 2. E sqaruar pika e parë themelore, pasi fillojmë e rrëfehemi me rregullsi, është shumë e këshillueshme **që të zgjidhet një rrëfyesh, i cili është gjithnjë i njëjti** dhe të rrëfehemi gjithnjë me të. Kjo sepse rrëfimi kur bëhet mirë e shpesh, shndërrohet edhe në një mundësi shërimi për zemrën dhe plagët e zemrës dhe të lejon të futesh në një rrugë shpirtërore të vërtetë pastrimi e afrimi me Zotin.
- Ndodh psh. që rrëfyeshi të thotë ca fjalë të tepërta, si *outsider*, pa lidhje fare, pasi nuk na njeh. Pra njohja, jo si miq, por njohja e shpirtit, e ecjes shpirtërore dhe e jetës së atij që rrëfehemi, mund të ndryshojë shumë lidhjen me rrëfyeshin edhe po ashtu cilësinë e rrëfimit. Në këtë mënyrë rrëfyeshi mund të bëhet një atë i vërtetë shpirtëror, duke u kujdesur për shpirtin tonë në emër të Krishtit.

A MUND T'I TREGOJË PRIFTI NË NDONJË RAST MËKATET QË I KEMI RRËFYER?

JO! Për asnjë arsye një prift nuk mund t'i tregojë, askujt, për asnjë motiv, as nëse e kërcënojnë me vdekje, një mëkat që dikush i ka rrëfyer gjatë rrëfimit, aq më pak të tregojë personin që e ka rrëfyer. Arsyet janë të shumta:

- Sakramenti i rrëfimit karakterizohet nga “vula e rrëfimit”, pra detyrimi për të mbajtur absolutisht sekret gjithçka çfarë thuhet gjatë rrëfimit.
- Nëse prifti në rastet e tjera mund të marrë njohuri si njeri i thjeshtë, gjatë rrëfimit merr njohuri duke u identifikuar me Krishtin Zot, pra vepron in Persona Christi.
- Sepse duke qenë sakrament, pra shenjë e shenjtë, ka një kuptim të thellë. Aktet që ne bëjmë jashtë, kanë kuptim dhe simbolizojnë në fakt aktet që ne bëjmë brenda vetes, ose duhet të bëjmë.
- Sepse duke qenë sekret absolut, ne ndihemi më të sigurtë e më të tërhequr për t'i rrëfyer më lirisht, sado të turpshme mund të na duken ose të jenë mëkatet e bëra.

PSE DUHET TË RRËFEHEMI?

- Rrëfimi na pajton me Hyjin, nëpërmjet të cilit marrim Hirin Shenjtëruës, që na lejon të jetojmë në miqësi me Hyjin në këtë jetë e në tjetrën, ose me fjalë të tjera, të futemi në Parajsë
- Na lejon të pajtohem me Kishën, e nënkuptuar si bashkësi vëllezërisht e motrash që na bashkon e njëjta fe, ajo katolike
- Na shlyen, të paktën pjesërisht, dënimin e përkohshëm që në fakt është si pasojë e mëkatit të bërë që rrëfejme, e jo si pasojë e egërsisë së një Zoti gjyqtar
- Na jap paqen në zemër, qetësinë e shpirtit e të ndërgjegjës dhe ngushëllimin e madh shpirtëror , na largon boshllëkun e madh e të pashpjegueshëm që ndiejmë e atë vetmi të tmerrshme të brendshme që na bën nganjëherë të ndjehemi keq e bosh edhe kur në fakt gjithçka në jetën tonë duket sikur shkon shumë mirë
- Na rrit forcën shpirtërore për luftën e jetesës së krishterë

RRËFIMI DHE FETË E TJERA TË KRISHTERA

- **Sakramenti i rrëfimit është i vlefshëm edhe në Kishat Orientale, pra ato Ortodokse,** e për këtë arsye Kisha Katolike i lejon besimtarët katolikë që ndodhen në pamundësi të vërtetë për të marrë sakramentin e rrëfimit në një kishë katolike, që të marrin këtë sakrament nga një ministër (prift) i Kishës Ortodokse. Po ashtu, Kisha Katolike i pranon besimtarët ortodoksë, të cilët në pamundësi për të kryer rrëfimin me një ministër të Kishës ortodokse, i drejtohen një prifti të Kishës Katolike.
- **Përsa i përket vëllezërve e motrave të fesë protestante:** ato nuk e kanë të vlefshëm sakramentin e Urdhrit të Shenjtë që u jep priftërinjve pushtetin për të falur mëkatet in Persona Christi dhe **nuk e kanë Sakramentin e Rrëfimit.**

KAM SHUMË KOHË PA U RRËFYER: SI T'JA BËJ?

- Është e këshillueshme në këtë rast që të bëhet **Rrëfimi i përgjithshëm** (të bëhet një herë në jetë): do të thotë që të marrim një skemë për ekzaminimin e ndërgjegjes (shiko skemën e vendosur më sipër); të vihemi në qetësi, të kërkojmë ndihmën e Zotit e Zojës së Shenjtë që të na ndihmojnë të sjellim ndër mend mëkatet e rënda që mund të kemi bërë ndër këto vite që nuk i jemi afruar sakramentit të rrëfimit.
- Pasi t'i kemi identifikuar dhe të jemi penduar për mëkatet e bëra (**për të rritur pendimin mbi mëkatet tona mund të lusim Zojën Mari nëpërmjet të Falemi Mari dhe sidomos me Rruzaren e Shenjtë** sikur bënte i lumi Cormier), mund të drejtohem tek kisha për të folur me priftin: nqs prifti ka kohë të lirë mund të rrëfehemi në atë moment, përndryshe mund të lihet një takim me priftin duke i treguar edhe motivin.
- Është një hap tepër i rëndësishëm, nuk duhet ta nënvlerësojmë, dhe pikërisht në këto momente ne do të ndeshim, fatkeqësisht, vështirësi të mëdha. O mund të kemi një vullnet të hekurt dhe një shtysë të paparë nga Hyji, ose siç ndodh në shumicën e rasteve, të na shoqërojë ndonjë mik apo njeri i cili është le të themi “pak më brenda” në këto punë, dhe na jep një lehtësim si moral ashtu edhe konkret në takimin me priftin.
- Pas rrëfimit të përgjithshëm është të fillohet “praktika” e frekuentimit të rregullt të sakramentit të rrëfimit,

FALEMINDERIT!

- Për më tepër:

WWW.BEATOALANO.IT/AL

(skemën e ekzaminimit të ndërgjegjes për
Rrëfimin e gjeni edhe veças)

